

Institutiones Theologicae Ad Usum Seminariorum

Simonnet, Edmond

Venetiis, 1731

§. 2. Prædestinationis divinæ nullam dari rationem ex parte prædestinari;
probatur ex S. Augustino.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83594](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83594)

tempore, & ipse Deo media illa exequenti cooperatur, bonum faciendū, & malum vitandū: ita ut in statu gratiæ, Deo procurante, moriens, salutem æternam re ipsa consequatur, & quidem velut mercedem bonorum operum, quæ, Deo ipsum præveniēti & adjuvanti per auxilium gratiæ suæ liberè cooperans, exercuit. Unde hoc secundo modo non fit, nec est vas in honorem, nisi dependenter à libera arbitrii sui cooperatione; & ita in ejus potestate situm est, ut fiat vel non fiat, ut sit vel non sit vas in honorem hoc secundo modo; sic tamen ut summa certitudine & infallibilitate futurus sit propter summam prædestinationis certitudinem & infallibilitatem. Hoc autem nullatenus præjudicat gratiæ prædestinationi. Nam electus fit & est vas in honorem primo modo, independentē ab omni libera arbitrii sui cooperatione absolutè prævisa, & ita in electi potestate situm non est, ut fiat vel non fiat, ut sit vel non sit vas in honorem hoc primo modo, sed pendet à mero beneplacito Dei, qui, quibus vult, misericorditer præparat media cum eorum salute connexa, quibus non vult, justissimè non præparat, ut manifestè docet Apostolus locis à nobis laudatis, & aliis similibus. Loco igitur in objectione laudat loquitur Apostolus de secundo modo, quo quis fit vas in honorem, non de primo, & consequenter non de modo, quo quis fit vas in honorem in prædestinatione, sed de modo, quo quis fit vas in honorem in executione prædestinationis. Secundum Apostolum, executio prædestinationis includit liberam arbitrii nostri cooperationem, & ita est aliquo modo in potestate nostra; prædestinatio verò antecedit omnem liberam arbitrii nostri cooperationem etiam futuram, & ita est in solius Dei potestate. Ratio pro utroque est ex eodem Apostolo; quia Deus non aliud ex parte nostra præsciens absolutè, quàm originale peccatum, quos misericorditer vult, in æternitate sua efficaciter proponit per talia media in salutem æternam transmittere in tempore, non per se solum, sed per se, & illos auxiliis gratiæ liberè cooperantes, & in fide, quæ per dilectionem operatur, liberè perseverantes usque in finem ipsis misericorditer constitutum. Ex his, R. ad obj. 1. conf. verum esse, si loquitur de secundo modo, quo electus fit vas in honorem; falsum verò, si loquitur de primo, Unde neg. alias omnes consequentias,

§. II.

Prædestinationis divina nullam dari rationem ex parte prædestinati, probatur ex S. Augustino.

Lib. de præd. Sanct. in quo totus est in probanda gratiæ prædestinationis, hanc gratiæ probat ex his Apostoli verbis, *Quod querebat Israel, hoc non est consecutus, &c. c. 6.* ubi sic loquitur: *Cum aliis præparatur, aliis non præparatur voluntas à Domino, discernendum est utique quid veniat de misericordia ejus, quid de judicio. Quod querebat Israel, ait Apostolus Rom. 1. 1. hoc non est consecutus, electio autem consecuta est: ceteri verò excacati sunt... Ecce misericordia & judicium: misericordia in electione, que consecuta est justitiam Dei: judicium verò in ceteros, qui excacati sunt... Electio quippe ista gratiæ est, non utique meritorum. Superius enim dixerat: Sic ergo & in hoc tempore reliquæ per electionem gratiæ salvæ factæ sunt... Gratiæ ergo consecuta est, quod consecuta est electio: non præcessit eorum aliquid, quod priores darent, & retribuere illis: pro nihilo enim salvos fecit eos. Ceteris autem, qui excacati sunt, in retributione factum est. Uni versa via Domini misericordia & veritas. Investigabiles sunt autem via ejus. Investigabiles igitur sunt & misericordia, qua gratis liberat, & veritas, qua justè judicat.*

Igitur ex S. Doctore, quod aliquibus præparatur voluntas à Domino, venit de misericordia ejus, hoc est, quod aliqui ad fidem congruè vocentur, & quidem ea vocatione, quæ cum eorum salute connexa est, & est electorum propria, soli divinæ misericordie attribuendum est: ut enim sic vocarentur, non præcessit eorum aliquid, quod priores darent, & retribuere illis. Sed gratis & pro nihilo sic vocantur in tempore, quia Deus eos sic vocare in tempore, gratis & pro nihilo proposuit

in æternitate. Quod probat exemplo paucorum illorum Israelitarum, qui Christi fidem amplexi erant tempore Apostoli, & quos sciebat Apostolus, aut saltem piè supponebat esse de numero salvandorum: crediderunt enim ea fide, quæ per charitatem operatur erat usque in finem, quia vocati fuerunt, quomodo illis congruebat, & sic vocati fuerunt in tempore, quia ut sic vocarentur, præ cæteris, qui credere noluerunt, electi fuerant in æternitate, & quidem electione, quæ gratiæ fuit, non meritorum, ut manifestè evincitur ex verbis Apostoli.

2. Eandem prædestinationis gratiæ ex Apostolo Ephes. 1. *Elegit nos in ipso, &c.* probat S. Doctore c. 18. ubi verbis Apostoli accuratissime ponderatis, sic concludit: *Cernitis, proculdubio cernitis, quanta manifestatione Apostolici eloquii defendatur hæc gratiæ, contra quam merita extolluntur humana, tanquam homo aliquid prior det, ut retribuatur ei. Elegit ergo nos Deus in Christo ante mundi constitutionem, prædestinans nos in adoptionem filiorum, non quia per nos sancti & immaculati futuri eramus, sed elegit, prædestinavitque ut essemus. Fecit autem hoc secundum placitum voluntatis suæ, ut nemo de sua, sed de illius erga se voluntate gloriaretur: fecit hoc secundum divitiis gratiæ suæ, secundum bonam voluntatem suam, quam proposuit in dilecto Filio suo, in quo sortem consecuti sumus, prædestinati secundum propositum non nostrum, sed ejus, qui universa operatur, usque adeo ut ipse in nobis operetur & velle. Operatur autem secundum consilium voluntatis suæ, ut simus in laudem gloriæ ejus. Hinc est autem quod clamamus, ut nemo gloriaretur in homine, ac per hoc nec in se ipso: sed qui gloriatur, in Domino gloriatur, ut simus in laudem gloriæ ejus. Ipse quippe operatur secundum propositum suum, ut simus in laudem gloriæ ejus, utique sancti & immaculati, propter quod nos vocavit, prædestinans ante mundi constitutionem. Ex hoc proposito ejus est illa electorum propria vocatio, quibus omnia cooperantur in bonum: quia secundum propositum vocati sunt sancti, & sine poenitentia sunt dona & vocatio Dei.*

Igitur ex S. Doctore, eos, qui re ipsa salvantur, Deus elegit in Christo ante mundi constitutionem, prædestinans eos in adoptionem filiorum, non quia futuri erant, sed ut essent sancti & immaculati in conspectu ejus: elegit & prædestinavit eos secundum placitum voluntatis suæ, secundum divitiis gratiæ suæ, secundum bonam voluntatem suam, quæ, propter Christum, proposuit eos in vitam æternam per media efficacia certè & infallibiliter dirigere, propter propositum, non eorum, sed suum, quo gratis & misericorditer præparavit eis ab æterno media cum eorum salute certè & infallibiliter connexa, & vi cuius, qui fuerunt gratis electi & prædestinati in æternitate, gratis vocantur in tempore ea prima vocatione, quæ idcirco ab Apostolo dicitur vocatio secundum propositum, quæque electorum propria est, utpotè non modò congrua, sed etiam cum vocatorum salute certè & infallibiliter connexa, quia data est ex absoluta & efficaci voluntate vocatos ad gloriam per media efficacia transmittendi, & hæc voluntas nec mutari potest: unde sine poenitentia sunt dona & vocatio Dei; nec potest frustrari: unde diligentibus Deum vi illius primæ vocationis omnia cooperantur in bonum. Contra hanc itaque eorum omnium, quotquot sunt qui salvantur, gratiæ electionem & prædestinationem æternam, & temporaneam, quæ effectus ejus est, vocationem, immeritò merita extolluntur humana, tanquam homo aliquid prior det, ut retribuatur ei. Hinc est, quod cum Apostolo clamamus, ut nemo gloriaretur in homine, ac per hoc nec in se ipso: sed qui gloriatur, in Domino gloriatur, qui, quos voluit, gratis & misericorditer prædestinavit, & quos sic prædestinavit in æternitate, gratis vocavit in tempore, quomodo illis congruebat, ut vocati justificarentur, & justificati glorificarentur.

3. Gratiæ esse prædestinationem cap. 12. probat exemplo parvulorum ante adultam ætatem cum baptismo morientium. *Ubi venit ad parvulos... omnis deficit præcedentium gratiæ Dei humanorum assertio meritorum: quia nec illi ullis bonis præcedentibus meritis discern-*

discernuntur à ceteris, ut pertineant ad liberatorem hominum... Quis enim audiat (quod tamen respondebant Massilienses) quod dicuntur parvuli pro suis futuris (hoc est futuribilibus) meritis in ipsa infantili etate baptizati exire de hac vita? Idem cap. 15. probat exemplo humanitatis Christi, quæ nullis suis præcedentibus meritis ad unionem hypostaticam assumpta est. Est etiam, inquit, præclarissimum lumen prædestinationis & gratiæ ipse Salvator, ipse mediator Dei & hominum Homo Christus Jesus: qui ut hoc esset, quibus tandem suis vel operum vel fidei præcedentibus meritis natura humana, quæ in illo est, comparavit? Respondeatur, queso, ille homo, ut à verbo Patri coæternus in unitatem persone assumptus, filius Dei unigenitus esset, unde hoc mereretur? quod ejus bonum qualecunque præcessit? quid egit ante, quid credidit, quid petivit, ut ad hanc ineffabilem excellentiam perveniret? ... Sicut ergo prædestinatus est ille unus, ut caput nostrum esset: ita multi prædestinati sumus, ut membra ejus essemus. Idem toto ferme libro probat, ostendendo fidem etiam inchoatam esse donum Dei, non quia credere vel non credere, non est in arbitrio voluntatis humanae, sed quia in electis preparatur voluntas à Domino, ut ait S. Doctor c. 3. preparatur, inquam, per internam vocationem, qua electi, nullis suis præcedentibus meritis, ad fidem vocantur, quomodo illis congruit, ut velint credere, & credant. Quisquis igitur, inquit S. Doctor c. 2. hanc damnabilem vult ex omni parte vitare sententiam, nempe gratiam secundum merita nostra dari, veraciter intelligat dictum quod Apostolus ait: *Vobis donatum est pro Christo, non solum ut credatis in eum, verum etiam ut pati amini pro eo. Utrumque enim ostendit Dei donum, quia utrumque dixit esse donatum. Nec ait, Ut plenius & perfectius credatis in eum; sed, Ut credatis in eum. Nec se ipsum misericordiam consecutum dixit, ut fidelior, sed ut fidelis esset: quia sciebat non se initium fidei sua priorem dedisse Deo, & tributum sibi ab illo ejus augmentum; sed ab eo se factum fidelem, à quo & Apostolus factus est. Quod argumentum à fide sumptum convincit: cum enim fides sit fundamentum & radix justificationis, proindeque salutis, salutem plane gratuitam esse in sua radice necesse est, si fides donum Dei est, & consequenter auxilia ad credendum necessaria gratuitò donata sunt. Unde manifestè sequitur, nihil ex parte prædestinati ex solis arbitrii viribus profectum assignari posse, cujus præscientia Deus motus fuerit ad preparanda electio auxilia, quibus salutem suam inchoaturus est credendo, & per fidem ulteriora impetrando, consummaturus.*

4. Hanc prædestinationis gratuitatem alibi defendit, ut lib. de bono persev. c. 8. ubi gratuitam electorum à reprobis discretionem propugnat, ad quam discretionem qui pertinent, credunt, & in fide, quæ per dilectionem operatur, perseverant; qui verò non pertinent, non perseverant. Et c. 7. ubi ait, fidem & perseverantiam usque in finem donari à Deo iis, quos elegit ut essent sancti & immaculati, & prædestinavit in adoptionem filiorum secundum placitum voluntatis suæ. Et lib. de corr. & grat. c. 7. ubi hæc habet: *Quicumque ab illa originali damnatione ista divina gratiæ largitate discreti sunt, non est dubium quod & procuratur iis audiendum Evangelium; & cum audiunt, credunt, & in fide, qua per dilectionem operatur, usque in finem perseverant. Hæc enim omnia operatur in eis, qui vasa misericordiæ operatus est eos, qui & elegit eos in Filio suo ante constitutionem mundi, per electionem gratiæ... Non enim sic sunt vocati, ut non essent electi: ... sed quoniam secundum propositum vocati sunt, profectio electi suæ per electionem, ut dictum est, gratiæ, non præcedentium meritorum suorum (in præscientia) quia gratiæ illis est omne meritum (hoc est, principium omnis meriti.) De talibus dicit Apostolus: *Scimus quoniam diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum, his qui secundum propositum vocati sunt... propositum autem non suum, sed Dei.* Et lib. 2. contra duas epist. Pelag. c. 7. ubi homini Pelagiano de semetipso & de suo proprio bono glorianti, atque se à vasis iræ & massæ perditionis per fidem suam, per propositum suum, per*

sum meritum discerni jactanti, opponit verba Apostoli: *Quis te discernit? Quid habes, quod non accepisti? Si autem accepisti, quid gloriaris, quasi non acceperis? Ex quibus sic concludit: Ergo ille discernit (in æternitate) qui unde discernaris (in tempore) impertit penam debitam removendo, indebitam gratiam largiendo... ille discernit, qui de nondum natis, neque qui aliquid egerant boni aut mali, ut secundum electionem propositum ejus maneret, non ex operibus, sed ex ipso vocante dicit: Major serviet minori... Electione quippe dicit, ubi Deus non ab alio factum, quod eligat, invenit, sed quod inveniat, ipse facit. Hæc porro de gratuita prædestinatione Augustini doctrina graviter offensi sunt Massilienses Presbyteri, ut refert Prosper in sua ad Augustin. epistola. Hæc ipsorum, inquit, definitio ac confessio est, hoc propositum vocationis Dei, quo vel ante mundi initium, vel in ipsa conditione generis humani, eligendorum & rejiciendorum dicitur facta discretio, ut secundum quod placuit Creatori, alii vasa honoris, alii vasa contumeliæ sint creati, & lapsis curam resurgendi adimere, &c. quæ Massiliensium querimoniam S. Doctori occasio fuerunt libros de præd. sanct. & bono persev. scribendi, quibus gratuita prædestinationis dogma luculenter probat, & adversariorum errores ac querelas comprimit.*

Obj. 1. S. Augustinus serm. 7. de verbis Domini in hæc verba, *Reliqui mihi septem millia virorum, qui non curvaverunt genu ante Baal*, citata ab Apostolo Rom. 11. hæc habet: *Quid est, Reliqui mihi? ego illos elegi, quia vidi mentes eorum de me presumentes, non de se, nec de Baal. Resp. S. Augustinus hunc textum interpretatur de electione remuneratoria, & in ordine executionis, quæ interpretatio violenta est, & contra mentem Apostoli, quod agnovit S. Doctor lib. de bono persev. c. 18. ubi ait textum illum ab Apostolo citatum esse, ut ostenderet Dei gratia fuisse relicta reliquiis, non meritis operum eorum; & ad hoc ostendendum rectè citatum esse, quia Deus loco illo, non ait, *Relicta sunt mihi: aut, Reliquerunt se mihi: sed, Reliqui mihi: quo modo loquendi aperte significatur, septem illa millia virorum gratuita electione servata esse. Illud igitur, Reliqui mihi, de gratuita electione intelligendum esse agnovit S. Augustinus. Hæc autem gratuita electio est saltem gratuita prædestinatio.**

Dices. S. Augustinus lib. 83. qq. q. 68. ita loquitur: *Cujus vult, miseretur, & quem vult, obdurat: sed hæc voluntas Dei injusta esse non potest: venit enim de occultissimis meritis.* Ergo ex S. Doctore prædestinatio supponit aliqua bona merita; sicut negativa reprobatio supponit aliqua mala merita. R. S. Doctorem hic non loqui de mediis efficacibus & cum salute connexis, quæ aliis preparantur, qui idcirco electi dicuntur; aliis verò non preparantur, qui idcirco dicuntur reprobi, seu reprobati; sed de justificatione & obduratione peccatorum, quæ causas habent ex parte ipsorum peccatorum, quamvis occultissimas: sic enim profectur S. Doctor: *Præcedit ergo aliquid in peccatoribus, quo digni efficiantur justificatione; & item præcedit in aliis peccatoribus, quo digni sint obdurance.* Præterea, perperam hanc verborum Apostoli interpretationem à S. August. factam questione citata, nobis objiciunt adversarii: cum S. Augustinus, senior & doctior factus, verba illa in libris suis contra Pelagianos & Semipelagianos editis, de gratuita prædestinatione constanter interpretetur.

Dices. S. Augustinus serm. 233. de tempore sic ait: *Multi scire volunt, quare illum vocat ad se Dominus, & illum non vocat: uni subvenit, & uni non: hunc dignum habet, & illum indignum... Audi homo, hunc dignum habet pro bonis operibus suis, illum habet indignum pro operibus suis malis.* Resp. hunc locum non favere adversariis, sed obesse: nam duabus prioribus questionibus, quæ ad ordinem intentionis, & prædestinationis mysterium pertinent, silentio prætermittis, ad solam tertiam, quæ pertinet ad ordinem executionis, respondet, Deum hos habere dignos gloria propter bona opera sua, illos verò habere indignos propter mala sua opera. Nimirum tunc Augustinus concionans dicebat ad populum id, quod audientes ad bonorum operum exercitium excitare poterat, & prudenter reticebat id, quod poterat tertere, præ-

praesertim cum tunc non essent gratuita praedestinationis adversarii, quos refutari necesse esset. Sed audiamus S. Doctorem ad duas priores quaestiones respondentem, cum Pelagianis & Semipelagianis gratuitam praedestinationem impugnantibus, respondendi necessitas urgeret: *Cur istum potius, inquit lib. de praed. Sanct. e. 9. quam illum liberet, inscrutabilia sunt iudicia eius, & investigabiles viae eius. Et lib. de bono perlev. c. 11. Investigabilis est misericordia, qua, cuius vult, miseretur, nullis eius praecedentibus meritis: & investigabilis veritas, qua, quem vult, obdurat, eius quidem praecedentibus meritis, sed cum eo, cuius miseretur, plerumque communibus.... Cur illis potius quam illis detur (gratia) quis cognoscit sensum Domini? quis inscrutabilia scrutari valeat? quis investigabilia vestigare? Et cap. sequenti: Hominibus dat (gratiam) quibus vult, quoniam misericors est; quod & si non det, iustus est: & non dat, quibus non vult, ut notas faciat divitias gloriae suae in vasa misericordiae. Dando enim quibusdam quod non merentur, profecto gratiam, & per hoc veram suam gratiam esse voluit. Non omnibus dando, quid omnes mererentur, ostendit.*

Obj. 2. Saltem haec de gratuita praedestinatione doctrina repugnat Patribus omnibus Augustino antiquioribus, ut testatur Prosper in sua ad Augustinum epistola. Retractatis, inquit, priorum de hac re opinionibus, penè omnium par invenitur & una sententia, qua propositum & praedestinationem Dei secundum praescientiam receperunt: ut ob hoc Deus alios vasa honoris, alios contumelia fecerit, quia finem uniuscuiusque praeviderit, & sub ipso gratiae adiutorio in qua futurus esset voluntate & actione praescierit. Quod confirmatur aliquorum Patrum, qui ante Augustinum scripserunt, inductione. Nam S. Irenaeus lib. 4. contra haer. c. 48. sic ait: Quotquot sunt non credituri, Deus, cum sit omnium praecognitor, tradidit eos insideliis eorum, & avertit faciem ab huiusmodi, relinquens eos in tenebris quas sibi elegerunt. S. Chrysostom. hom. 31. in Matth. dicit illum à Christo vocatum fuisse, quando Christus vidit illum vocationi consenturum esse; & in Commentario ad cap. 9. epist. ad Rom. de eodem Matthaeo loquens, ait: Qui arcana novit, quique cogitationis aptitudinem probare potest, is & in caeno margaritam jacentem novit, omissisque aliis, admiratus huius pulchritudinem, illum elegit, voluntatisque nobilitati suam cum adiunxisset gratiam, probatum illum esse pronuntiavit. S. Ambrosius lib. 5. de fide c. 3. haec habet: Deus personarum acceptor non est. Unde & Apostolus ait: Quos praescivit, hos & praedestinavit, quia non ante praedestinavit, quam praesciret, sed quorum merita praescivit, eorum premia praedestinavit. Denique S. Hieronymus lib. 1. in epist. ad Gal. in haec verba, Cum placuit ei, qui me segregavit ex utero, &c. sic loquitur: Ex praescientia evenit, ut quem scis iustum futurum, prius diligat, quam oriatur ex utero. Ergo doctrina S. Augustini de gratuita praedestinatione repugnabat communi Ecclesiasticorum Scriptorum sensui, & consequenter communi Ecclesiae sensui, & Traditioni, Ergo vel eatenus erraverat Ecclesia circa praedestinationem, vel ipse Augustinus errabat. Primum dici non potest. Ergo, &c.

R. 1. Patres illos, qui ante S. Augustinum scripserunt, cum nondum exorta esset Pelagiana haeresis, nunquam in hac praedestinationis materia ex professo & accurate verlatos esse, sed eam obiter tantum attingisse. Ita respondet ipse Augustinus lib. de praed. sanct. c. 14. Quid opus est, inquit, ut eorum scrutemur opuscula, qui priusquam ista haeresis oriretur, non habuerunt necessitatem in hac difficili ad solvendum quaestione versari? quod proculdubio facerent, si respondere talibus cogenterent. Unde factum est, ut de gratia Dei (& consequenter de praedestinatione, quae est preparatio gratiae) quid sentirent, breviter quibusdam scriptorum suorum locis & transeunter attingerent.

R. 2. Patres illos, saltem plerisque, cum propositum & praedestinationem secundum praescientiam acceperunt, ubi de electorum vocatione acceperunt, intelligi posse nomine praescientiae, ipsam mediatorum cum

salute connexorum gratuitam praeparationem significasse, & ita nobiscum sensisse, propositum & praedestinationem divinam non esse, nisi gratuitam beneficiorum, quibus certissime liberantur, quicumque liberantur, dispositionem in mente divina ab aeterno factam. Sic respondet ipse Augustinus lib. de bono perlev. cap. 18. Nullus igitur, inquit, qui haec intelligit, negare vel dubitare permittitur, ubi ait Apostolus: Non repulit Deus plebem suam, quam praescivit, praedestinationem significare voluisse. Praescivit enim reliquias, quas secundum electionem gratiae fuerat ipse factururus: hoc est ergo, praedestinavit. Sine dubio enim praescivit, si praedestinavit: sed praedestinasse, est hoc praescisse (hoc est, praemeditatum esse) quod fuerat ipse factururus. Quid ergo nos prohibet, quando apud aliquos verbi Dei tractatores legimus Dei praescientiam, & agit de vocatione electorum, eandem praedestinationem intelligere? Magis autem fortasse voluerunt hoc verbo in ea re uti, quod & facilius intelligitur, & non repugnat, imò & congruit veritati, quae de praedestinatione gratiae praedicatur.

R. 3. Probatos quoque Patres, qui ante Augustinum scripserunt, gratuitam praedestinationem, qualem defendimus, admisisse. Quod probatur hoc argumento, quod suggerit S. Augustinus lib. de bono perlev. c. 19. Agnoverunt fidem, etiam initialem, & omnia alia opera salutaria cum finali perseverantia esse dona Dei. Ergo agnoverunt Deum ab aeterno praescivisse, quibus haec omnia donaturus erat. Non enim ignorare poterant, quod non solum docti, sed etiam indocti confitentur, nempe Deum nihil dare in tempore, quod se daturum non praesciverit in aeternitate. Atqui haec praescientia est gratuita illa praedestinatio, quam defendimus. Ergo &c. Antecedens probat S. Augustinus loco citato, 1. de S. Cypriano, ex eo quod dicit, In nullo gloriandum, quando nostrum nihil sit; & commonet orandum esse pro inimicis fidei Christianae, monstratque pro perseverantia usque in finem Ecclesiam Christi orare. 2. De S. Ambrosio, ex eo quod ait, non esse in potestate nostra cor nostrum & nostras cogitationes; Christum, ut id quod bonum est, nobis quoque videri bonum possit, operari; quem miseratur, vocare; à Deo preparari voluntatem hominum; ut Deus honorificetur à Sancto, Dei gratiam esse; Deum quos dignatur, vocare, & quem vult, religiosum facere. 3. De S. Gregorio Nazian. ex eo quod ad veram fidei confessione adhortans, eos, quos adhortatur, affatur sic: Qui dedit, quod primum est, dabit & quod secundum. Qui dedit credere, dabit & confiteri. His Chrysostomum addimus hom. 12. in 1. ad Cor. ubi in haec verba, Quis re discernit ita loquitur: Igitur quod accepisti habes, neque hoc tantum, aut illud, sed quidquid habes. Non enim merita tua haec sunt, sed dona Dei. Ex antecedente autem sic probato, caetera omnia sequuntur. Audiamus S. Augustinum loco citato: Haec utique (actus scilicet salutares & perseverantiam usque in finem) gratiae Dei tribuunt. Dei munera agnoscunt, ab ipso nobis, non à nobis esse restantur. Numquid autem quisquam eos dicturus est, ita confessos istam Dei gratiam, ut auferent negare eius praescientiam, quam non solum docti, sed indocti etiam confitentur? Porro si haec ita Deum noverant dare, ut non ignorarent eum daturum se esse praescivisse, & quibus daturus esset, non potuisse nescire; proculdubio noverant praedestinationem, quam per Apostolos praedicatam, contra novos haereticos operasus diligentiusque defendimus.

Declaratur amplius hoc S. Doctores ratiocinium. Probati Patres, Augustino antiquiores, agnoverunt fidem, & in fide, quae per dilectionem operatur, perseverantiam usque in finem donari à Deo iis omnibus, qui credunt, & in fide, quae per dilectionem operatur, usque in finem perseverant. Atqui haec à Deo donari, non est aliud, quam à Deo gratis & misericorditer conferri beneficia, seu media efficacia quibuscumque, qui ea accipiunt, certissime credunt, & in fide, quae per dilectionem operatur, invictissime perseverant usque in finem. Ergo probati Patres, Augustino antiquiores, agnoverunt à Deo gratis & misericorditer iis omnibus, qui credunt, & in fide, quae per dilectionem operatur, usque

usque in finem perseverant, conferri media efficacia, quibuscum, qui ea accipiunt, certissimè credunt, & in fide, quæ per dilectionem operatur, invictissimè perseverant usque in finem. Ergo agnoverunt Deum gratis & misericorditer ab æterno pro certis hominibus præordinasse, præmeditatum esse, præparasse media efficacia, quibuscum certissimè credituri sunt, & in fide, quæ per dilectionem operatur, usque in finem invictissimè perseveraturi: cum nequidem indocti ignorare possint, Deum ea tantum media salutis conferre in tempore, quæ præordinavit & preparavit, & iis tantum talia media conferre in tempore, pro quibus ea præordinavit & preparavit in sua æternitate. Ergo agnoverunt gratuitam prædestinationem, quam contra Pelagianos & Semipelagianos defendit S. Augustinus, & nos cum illo defendimus. Quod validè confirmatur ex eo, quod gratuita prædestinationis fides & sententia semper fuerit in Ecclesia, ut infra ostendetur.

R. 4. In particulari ad verba Prosperi, ex illis tantum colligi Scriptores Ecclesiasticos, ætate superiores Augustino, non esse disertè & expressè locutos, nisi de hominum electione remuneratoria, & reprobatione positiva, quæ pertinent ad ordinem executionis, & quorum prima bonorum operum & finalis perseverantia, secunda verò malorum operum & impœnitentiæ finalis absolutam prævisionem præsupponit: non enim Deus ab æterno decrevit dare electis gloriam ut mercedem & præmium, nisi quia ratione priùs ab æterno prævidit eorum bona opera & finalem perseverantiam. Similiter non decrevit reprobos suppliciis æternis addicere, nisi quia ratione priùs eorum mala merita & impœnitentiam finalem absolutè præcivit. Illos autem Scriptores de electione remuneratoria & reprobatione positiva tantum disertè locutos esse sine præiudicio prædestinationis & reprobationis negativæ, satis constat etiam ex ipso Prospero, cum ait, illos docuisse Deum alios vasa honoris, alios verò vasa contumeliæ fecisse, prout præcivit uniuscujusque finem, & in qua futurus esset voluntate & actione sub adiutorio gratiæ: ex hoc enim manifestum est, illos agnovisse necessitatem gratiæ ad opera salutaria, & finalem perseverantiam, proindeque illos agnovisse Deum opera salutaria & finalem perseverantiam donare iis, qui usque in finem perseverant in bona voluntate & actione; sive, quod idem est, eos tantum usque in finem in bona voluntate & actione perseverare, quibus hoc donat Deus, eos adiuvando, quomodo illis aptum est, ut in bona voluntate & actione usque in finem perseverent. Hoc autem agnoscendo, non potuerunt simul non agnoscere Deum iis, qui re ipsa usque in finem perseverant in bona voluntate & actione, & non aliis, ab æterno gratis præparasse ea beneficia, quibuscum in bona voluntate & actione usque in finem erant perseveraturi. Quod est, ab æterno alios gratis prædestinasse, alios verò negativè reprobasse; alios ab æterno vasa honoris, alios verò vasa contumeliæ, in sensu Apostoli & Augustini, fecisse ante absolutam meritum vel demeritorum quorumcumque personalium prævisionem.

Ad Iræneum R. illum hoc loco non aliud docere, quam Deum justum esse, & homines non nisi ob peccata punire, eosque, quos in tempore tradit infidelitati eorum, qui credere nolunt, & oblatam sibi repudiant veritatem, ab æterno decrevisse eorum infidelitati tradere; quia cum omnium præcogitor sit, illos non esse credituros præcivit: quare ab æterno faciem avertit ab eis, & eos in tenebris, quas ipsis sibi electuri sunt, relinquere statuit. Quod verissimum est, & dicitur sine præiudicio gratiæ prædestinationis. Hoc enim dicendo S. Iræneus non negat Deum gratis & misericorditer ab æterno præparasse vocationes congruas, & alia media efficacia iis, qui credunt, & in fide, quæ per dilectionem operatur, usque in finem perseverant.

Ad Chryostomum R. illum non dicere, Christum vocasse Matthæum, quia vidit, sed, quando vidit eum esse consenturum vocationi. Loquitur ergo de execu-

Simonet Theol. Tom. I.

tione prædestinationis, non de ipsa prædestinatione; Matthæus itaque vocatus est in iis circumstantiis, in quibus consenturus erat, & vocationem secuturus, en prædestinationis effectus; vocatus est in iis circumstantiis, potius quam in aliis, in quibus si vocatus esset, vocationem repudiasset, quia Deus ab æterno gratis & misericorditer illi non hanc, sed illam vocationem preparaverat, quia Deus ab æterno gratis & misericorditer proposuerat, illum vocare, quomodo illi aptum fore præciebat, ut sequeretur vocantem, en gratuita prædestinatio, quam non negat, sed supponit Chryostomus, ut ipse satis innuit, cum dicit, quando, non verò, quia vidit, &c. Nec ignorare potuit, Matthæum vocatum esse sic, & non aliter, hoc tempore, & non alio, &c. ut impleretur propositum divinæ voluntatis, quo Deus ab æterno decreverat illum vocare sic & non aliter, hoc tempore & non alio, &c. & gratis ac misericorditer decreverat: cum ignorare non potuerit vocationem illam fuisse magnum Dei donum, in æternitate preparatum.

Ad alterum locum R. illam pulchritudinem, nobilitatem voluntatis, & aptitudinem ad Apostolatam, quam Christus in Matthæo, antequam vocaret eum, demiratus est, vel fuisse donum aliquod supernaturale, ac proinde aliquid ei jam collatum vi gratiæ prædestinationis, vel ipsamet prædestinationis gratiam, & ita Christum vocasse Matthæum, non quia vidit in eo dotem aliquam naturalem, sed vel quia vidit in eo elucere supernaturale aliquod Dei donum, jam ei collatum, vel potius quia vidit eum esse ab æterno electum & prædestinatum ad Apostolatam, & ad eximias qualque dotes in Apostolo necessarias, & ipsi sicut & ceteris Apostolis donandas. Cum autem Chryostomus dicit Matthæum, etiam antequam vocaretur, fuisse margaritam, & pulchritudinem Christus admiratus est, non aliter vult illum tunc fuisse margaritam, quam ethnici prædestinati erant oves Christi, quando Christus ipse dicebat Joan. c. 10. *Alias oves habeo, quæ non sunt ex hoc ovili, & illas oportet me adducere, & vocem meam audient.* Sicut igitur, quando de ethnicis electis dicebat Christus, *Alias oves, &c.* illi non erant oves in re, erant enim in re lupi; sed solum in prædestinatione, hoc est, non erant re ipsa oves, sed solum prædestinati erant, ut essent: ita Matthæus, antequam à Christo vocaretur, erat margarita non in re, erat enim tunc publicanus & peccator; sed in prædestinatione tantum, hoc est, non erat re ipsa margarita, sed solum prædestinatus erat, ut esset. Hoc autem sciens Christus, qui omnia norat, & simul admirans aut eximia gratiæ dona jam in eum collata, aut quod ad eximium quendam sanctitatis gradum esset prædestinatus, sicut & ad Apostolatam; ut hanc exequeretur prædestinationem, eum vocavit eo modo, quo sciebat eum esse vocandum, ut vocationi non reluctaretur.

Ad Ambrosium R. illum hic loqui de electione ad gloriam, quæ pertinet ad ordinem executionis, & quæ proinde remuneratoria est, & est ad gloriam ut mercedem & præmium, supponitque absolutam meritum & finalis perseverantiæ prævisionem. Patet non solum ex iis, quæ superius de illo dicta sunt, sed etiam ex ratione, qua huc utitur, cum ait: *Deus personarum acceptor non est:* nam hæc ratio, quæ locum habet in ordine executionis, manifestè falsa est de ordine intentionis: manifestum enim est potuisse Deum sine acceptione personarum, & iniquitate, ex hominibus eadem originali culpa infectis, & omni proflus divino beneficio equaliter indignis, alios eligere, ut gloriam per merita consequantur, alios non eligere; aliis preparare media cum assecutione gloriæ certè & infallibiliter connexa, aliis non preparare, & ita alios prædestinare, alios verò non prædestinare. Alioquin errat Apostolus, cum ait: *Deus cuius vult miseretur, & quem vult indurat. Non est volentis, neque currentis, sed miserentis Dei. An non habet potestatem figulus lutæ, &c.*

Denique ad Hieronymum R. illum sic loqui sine

H præ-

præjudicio gratiæ prædeterminationis. Verum enim est Deum ab æterno diligere eos, quos præcivit justos esse futuros, quia præcivit justos esse futuros, sive quia futuri sunt iusti. At verum etiam est, quod præcivit justos esse futuros, quia ratione prius diligit ut iusti aliquando fiant. Unde in Deo duplex est amor ab æterno erga justos futuros. Primus est, quo Deus gratitud & misericorditer diligit eos, ut iusti aliquando fiant. De hoc amore, quæ pertinet ad electos, loquitur Apostolus, cum ait Ephes. c. 1. *Elegit nos in ipso ante mundi constitutionem, ut essemus sancti & immaculati in conspectu eius*. Secundus est, quo Deus, quos jam præcivit futuros esse justos, diligit quia iusti futuri sunt. Unde hic amor non est gratitud, sed habet causam ex parte hominis amati, nempe iustitiam illius pro tali tempore existentem, De hoc amore loquitur Deus ipse, cum ait Proverb. c. 8. *Egos diligentes me diligo*.

§. III.

Prædeterminationis divine non dari causam ex parte prædestinati, probatur rationibus Theologicis.

1. Ratio. Prædeterminatio est preparatio gratiæ. *Prædeterminatio Dei*, inquit, S. Augustinus lib. de prædest. sanct. c. 10. *quæ in bono est, gratiæ est preparatio: gratia vero est ipsius prædeterminationis effectus*. Atqui preparatio gratiæ non habet causam ex parte hominis, cui gratia præparatur. Ergo, &c. *Prob. min.* Si preparatio gratiæ haberet causam ex parte hominis, cui gratia præparatur, collatio gratiæ haberet causam ex parte hominis, cui gratia conferretur: homini enim conferretur gratia in tempore propter illud, propter quod præpararetur in æternitate. Atqui collatio gratiæ non habet causam ex parte hominis, cui gratia conferretur: nam si haberet causam aliquam, causa illa aliud esse non posset, quam bonum aliquod opus naturale, hoc est, bonum aliquod opus, ex solis naturæ viribus profectum, & ita gratia simul esset & non esset gratia: ut enim ait Apostolus Rom. c. 11. *Si gratia, jam non ex operibus: alioquin gratia jam non est gratia*. Amplius. Si collatio gratiæ haberet aliquam causam ex parte hominis, cui gratia conferretur, homo aliquo modo se disponderet ad recipiendam gratiam, & ita cum solis arbitrii viribus faceret aliquid pertinens ad salutem: omnis enim dispositio ad gratiam est aliquid ad salutem pertinentens. Conf. repugnat scripturæ. Nam Christus dicit Joan. cap. 6. *Nemo potest venire ad me, nisi Pater, qui misit me, traxerit eum*, Et ejusd. c. 15. *Sino me nihil potestis facere*. Item si gratiæ collatio haberet aliquam causam ex parte hominis, cui gratia conferretur, gratia secundum merita nostra daretur: nam juxta Patres & Concilia, gratia secundum merita nostra datur, si aliquid in nobis præcedit, propter quod datur. *Quomodo*, inquit S. Prosper in lib. adversus Collatorem, *non advertis, te in illud damnatum incidere, quod velis, nolis, convinceris dicere, gratiam Dei secundum merita nostra dari, cum aliquid procedere boni operis ex ipsis hominibus, propter quod gratiam consequantur affirmas*. Atqui quod gratia secundum merita nostra datur, damnatum est à Concilio Palestino, & ipse Pelagius, ne damnaretur, damnare coactus est, & cum Concilio Palestino universa damnavit Ecclesia. Ergo collatio gratiæ nullam habet causam ex parte hominis, cui gratia conferretur, & consequenter preparatio gratiæ nullam habuit causam ex parte hominis, cui gratia præparata est: hæc igitur preparatio gratitud & misericorditer facta est à Deo, qui cuius vult miseretur, & cuius non vult, non miseretur.

2. Ratio. Prædeterminatio est preparatio mediolorum, quibusdam, qui ea accipiunt, credit, & alia pietatis opera exercet, atque usque in finem perseverat. Constat ex superius dictis. Atqui preparatio mediolorum ejusmodi non habet causam ex parte hominis, cui præparantur. Ergo, &c. *Prob. min.* Si preparatio mediolorum ejusmodi haberet causam ex parte hominis,

cui præparantur, nec fides, nec alia pietatis opera, nec perseverantia usque in finem donarentur à Deo. Cùm enim donum pendeat à sola voluntate donantis, in tantum fides v. gr. dici potest donari à Deo, in quantum vel Deus eam in nobis sine nobis liberè volentibus operatur; quod est contra Catholicam veritatem; vel saltem non credimus, nisi dependenter à Deo gratis omninò, & nullo nostro præcedente qualicumque naturali merito, præparantè voluntates nostras, easque adjuvante, quomodo nobis atque est, ut velimus credere, & liberè credamus. Atqui fides & alia pietatis opera cum perseverantia usque in finem donantur à Deo. Ergo, &c.

Prob. min. Et 1. Quod fides donetur à Deo, expressè docet Apostolus Ephes. c. 2. *Gratia estis salvati per fidem, & hoc non ex vobis: Dei enim donum est: non ex operibus, ut ne quis gloriatur*. 2. Quod etiam alia pietatis opera donentur à Deo, idem Apostolus ibidem aperte significat: sic enim profequitur: *Ipsius enim sumus factura, creati in Christo Jesu in operibus bonis, quæ preparavit Deus, ut in illis ambulemus*. 3. Quod etiam donetur à Deo perseverantia usque in finem, constat ex eodem Apostolo ad Philip. c. 2. *Cum metu & tremore vestram salutem operamini: Deus est enim, qui operatur in vobis & velle & perficere pro bona voluntate*. Ad hæc accedit invictissimum argumentum, ab orationibus Ecclesiæ petitur. Nec enim petitur à Deo, nisi quod ab eo donatur. Atqui Ecclesia petit fidem pro infidelibus, & pro fidelibus non solum fidem, sed etiam humilitatem, patientiam, castitatem, charitatem, & alias virtutes, atque in primis perseverantiam usque in finem. Ergo, &c. Hoc argumento utitur Sanctus Augustinus lib. de bono perseverant. cap. 2. *Cur, inquit, perseverantia ista poscitur à Deo, si non datur à Deo? an & ista irrisoria petitio est, cum id ab eo petitur, quod scitur ipsum non dare, sed ipso non danante, esse in hominis potestate? sicut irrisoria est etiam illa actio gratiarum, si ob hoc gratiæ aguntur Deo, quod non donavit ipse, nec fecit*. Et c. 7. *Posci à se voluit, ne inferamur in intentionem; quia si non inferamur, nulla ab eo ratione discedimus. Quod poterat nobis etiam non orantibus dari, sed oratione nostra nos voluit admoneri, à quo accipiamus hæc beneficia. A quo enim nisi ab illo accipimus, à quo iustum est ut petamus? Prorsus in hac re non operosas disputationes expectet Ecclesia, sed attendat quotidianas orationes suas. Orat ut increduli credant: Deus ergo convertit eos ad fidem. Orat ut credentes perseverent: Deus ergo donat perseverantiam usque in finem*.

3. Ratio. Si prædeterminatio haberet causam ex parte prædestinati, certè hæc causa esset aliquis bonus usus liberi arbitrii, aliquid opus bonum. Atqui hoc dici non potest, Nam bonum illud opus vel esset opus supernaturale, vel naturale. Non primum. Nam omne opus supernaturale, in re existens, supponit collationem gratiæ, in re existentem, & consequenter omne opus supernaturale in præsentia, supponit collationem gratiæ in præsentia. Collatio autem gratiæ in præsentia supponit præparationem gratiæ: prius enim est preparari gratiam, quam præciviri eam esse conferendam. Ergo omne opus supernaturale in præsentia supponit præparationem gratiæ. Ergo, quod idem est, Deus non præparat gratiam, quia præcivit opus supernaturale futurum, sed è contra præcivit opus supernaturale futurum, quia præparat gratiam; ac proinde Deus non præparat gratiam, quia opus supernaturale futurum est; sed è contra opus supernaturale futurum est, quia Deus præparat gratiam. Sed prædeterminatio est preparatio gratiæ. Ergo Deus non prædestinat, quia opus aliquod supernaturale futurum est; sed è contra opera supernaturalia futura sunt, quia Deus prædestinat.

Non secundum. Alioqui, 1. Apostolus perperam dicit, Rom. c. 11. *Quis prior dedit illi, & retribuetur ei?* Nam homo dabit aliquid Deo, nempe opus naturale, propter quod retribuetur illi auxilia congrua, & cum salute connexa. 2. Prædestinatus se ipsum pi-